

## Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen  
Hälsa- och sjukvårdsbyrån, S3

Beslutande

Minister

Annika Hambrudd

Föredragande

Jurist

Joel Bremius

Justerat

Omedelbart

.....  
Ärende/Dnr/Exp.

.....  
Beslut

### Nr 16

Landskapsregeringens rekommendation om besök i  
enheter för vård och omsorg dygnet runt under  
coronavirusepidemin

**ÅLR 2020/5942**

73 S3

Landskapsregeringen beslöt att utge en rekommendation, enligt **bilaga 1 S320E14** om besök i enheter för vård och omsorg dygnet runt under coronavirusepidemin.

Enligt sändlista

Hänvisning

Kontaktperson

Joel Bremius, telefon +358 18 25 351

joel.bremius@regeringen.ax

Ärende

**LANDSKAPSREGERINGENS  
REKOMMENDATION OM BESÖK I ENHETER  
FÖR VÅRD OCH OMSORG DYGNET RUNT  
UNDER CORONAVIRUSEPIDEMIN**

Riksdagens biträdande justitieombudsman har i sitt avgörande 18.6.2020 slagit fast att bindande besöksförbud inte kan meddelas i boendeenheter, såsom äldreboenden, med stöd av 17 § i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016). Landskapsregeringen hänvisar till biträdande justitieombudsmannens avgörande och konstaterar att möten och besök på äldreboenden och andra boendeenheter inom socialvården inte kategoriskt kan förbjudas och att klienten inte kan förhindras att lämna enheten utan laglig grund. Besök och hjälp av närstående för utomhusvistelse ska i princip tillåtas, om en individuell bedömning av klientens situation inte ger rätt att försätta en person i karantän (60 §) eller isolering (63 §) enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Dock ska man sörja för tillräckligt skydd och säkerhetsavstånd.

Social- och hälsovårdsministeriets anvisningar om förebyggande av coronavirussmitta vid enheter för vård och omsorg dygnet runt, utfärdad 15.5.2020, har upphört att gälla 7.7.2020. Social- och hälsovårdsministeriet har, enligt kommuninfo 7/2020, bedömt att det utifrån det rådande epidemiologiska läget inte finns behov för ministeriets anvisningar. Social- och hälsovårdsministeriet hänvisar till de allmänna föreskrifterna som utgivits av Institutet för hälsa och välfärd.

Landskapsregeringen rekommenderar att nedanstående anvisning från Institutet för hälsa och välfärd tillämpas från den 1.8.2020. Anvisningen finns även att tillgå på Institutet för hälsa och välfärds webbplats med eventuella uppdateringar: <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19/bekampning-av-coronavirussmitta-i-langtidsvardens-och-omsorgens-verksamhetsenheter/besok-vid-langtidsvardens-och-omsorgens-verksamhetsenheter-under-coronavirustider>

Landskapsregeringen rekommenderar även att Institutet för hälsa och välfärds övriga anvisningar följs:

Coronavirusinfektioner: anvisningar till social- och hälsovårdspersonal:  
<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/coronavirusinfektioner-anvisningar-till-social-och-halsovardspersonal>

### **Besök vid långtidsvårdens och -omsorgens verksamhetsenheter under coronavirustider (Institutet för hälsa och välfärd, 1.7.2020)**

Begränsningar i besöken kan införas beroende på situationen och genom förhandlingar med lokala eller regionala infektionsexperter. Det kan bli nödvändigt att utöka begränsningarna på nytt om det i verksamhetsenheten förekommer en coronavirusinfektion, misstanke om smitta eller om antalet infektioner i området ökar.

Om verksamhetsenheten ordnar besök är det bra att beakta följande:

- Tillstånd till besök ges till 1–2 närstående. Tillstånd beviljas i synnerhet om den boende inte kan kommunicera med elektroniska medel eller på 1–2 meters avstånd eller utan fysisk beröring. En sådan situation kan bero på klientens dåliga hörsel, gestaltningssvårigheter, kognitionsproblem eller en långt framskriden demenssjukdom.
- Mötet avtalas på förhand. Innan den närstående kommer till klienten ska hen få bra anvisningar om hur ett tryggt besök ska gå till, exempelvis per telefon.
- Endast friska och symptomfria närstående får komma på besök.
- Den närstående sköter sin handhygien, håller ett säkerhetsavstånd på 1–2 meter såväl till andra invånare som till personalen samt använder under träffen ett kirurgiskt munskydd.
- Den närstående rör sig inte i onödan i gemensamma utrymmen utan går direkt till klientens eget rum.
- Personalen instruerar den närstående att vid behov ringa på hjälp per telefon eller med den boendes larmarmband.
- Personalen handleder och hjälper den närstående med genomförandet av handhygien och med användningen av skydd, om det är nödvändigt.
- Verksamhetsenhetens direktör ansvarar för genomförandet av besöken. Det är inte nödvändigtvis alltid möjligt att komma på besök. Undantaget är kritiskt sjuka personer och personer i terminalvård, för vilka besök måste vara möjligt, förutsatt att ovan nämnda anvisningar följs.

Minister

Annika Hambrudd

Jurist

Joel Bremius

**Sändlista:**

Kommuner på Åland

Ålands hälso- och sjukvård, [info@ahs.ax](mailto:info@ahs.ax)

Folkhälsan på Åland, [aland@folkhalsan.ax](mailto:aland@folkhalsan.ax)

Stiftelsen Hemmet, [stift.hemmet@aland.net](mailto:stift.hemmet@aland.net)

Björkkö Ab, [info@bjorkko.ax](mailto:info@bjorkko.ax)

Kommunernas Socialtjänst, [info@kst.ax](mailto:info@kst.ax)

Oasen boende- och vårdcenter, [info@oasen.ax](mailto:info@oasen.ax)